

**Instytut
Pileckiego**

Współczesny czytelnik – kto to taki?

dr Justyna Stępień

*Instytut Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego w
Warszawie*

- **Kim jest współczesny czytelnik?**
- **Kogo możemy określić tym mianem?**
- **Jak się zachowuje?**
- **Jak identyfikować ?**

- **Zmiany społeczno – gospodarcze.**
- **Postęp technologiczny.**
- **Pogłębiona wiedza o konsumencie pozwala lepiej rozpoznać zachowania i potrzeby.**
- **Brak dostępnych pogłębionych wyników badań z tego obszaru.**

Definicje

- **Aspekty psychologiczne , socjologiczne, kulturowe**
- **Lata 70. rozwój gospodarczy, emocje**
- **Zachowania zamierzone i niezamierzone**
- **Indywidualizm**
- **Hierarchia potrzeb Maslowa**

Badania

- **Badanie Ogólnopolskie (wszystkie typy Bibliotek)**
- **Badanie w Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej**

Badanie: przebieg

- 600 kwestionariuszy
- 524 odesłane
- 484 zakwalifikowane do analizy
- 665 ankiet (APS)
- 27 pracownicy
- 27 doktoranci

Segmenty Czytelników:

- Pasjonaci bibliotek
- Zwolennicy usług bibliotecznych
- Bywalcy bibliotek

Pasjonatami bibliotek stanowili 74,2% ogółu badanych, są to najczęściej kobiety, w wieku 36 lat i więcej, legitymujące się wykształceniem wyższym, z gospodarstw domowych 2-osobowych, o dochodzie na 1 osobę w rodzinie w przedziale 1000-1500 zł, zamieszkałe w miejscowościach poniżej 50 tys. mieszkańców.

Osoby z tego segmentu oceniają, że bardzo często: wypożyczają książki (91%), uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez bibliotekę – szkoleniach, warsztatach, wieczorach autorskich itd., korzystają z komputera/Internetu w bibliotece/czytelni, z książek/czasopism w czytelni, wypożyczają czasopisma, audiobooki, wypożyczają zasoby z czytelni internetowej, wypożyczają czytniki e-booków.

„Pasjonaci bibliotek” najczęściej wypożyczają biografie/autobiografie/pamiętniki, literaturę faktu i popularnonaukową, książki historyczne, kryminały i thrillery i książki sensacyjne. W skali miesiąca wypożyczają od 4 do 7 książek (38%).

Prawie 80% twierdzi, że wypożycza książki, bo biblioteka udostępnia je bezpłatnie, a ich nie stać na kupowanie dużej liczby książek. W tej grupie 88,5% wypożycza książki, bo lubi czytać, a biblioteka pozwala im rozwijać tę pasję, 25,2% wypożycza książki, choć nie lubi czytać, ale potrzebuje książek do szkoły/pracy, a 60,3% wypożycza książki, bo lubi czytać, ale dodatkowo korzysta z nich, bo są potrzebne do szkoły/pracy.

Bywalcy bibliotek od czasu do czasu korzystają z usług bibliotek (6,6% ogółu badanych), są to najczęściej kobiety; osoby w wieku 15-25 lat, legitymujące się wykształceniem średnim, z gospodarstw domowych 2-osobowych, o dochodzie na 1 osobę w rodzinie powyżej 1500 zł, osoby zamieszkałe w miejscowościach poniżej 50 tys. mieszkańców. Osoby z tego segmentu oceniają, że częstotliwość czytania przez nich książek jest mniejsza ze względu na brak czasu. Ich zdaniem bardzo często: wypożyczają książki (63%), uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez bibliotekę – szkolenia, warsztaty, wieczory autorskie itd., korzystają z komputera/Internetu w bibliotece/czytelni, korzystają z książek/czasopism w czytelni, wypożyczają czasopisma, wypożyczają audiobooki, wypożyczają zasoby z czytelni internetowej, wypożyczają czytniki e-booków.

„Bywalcy bibliotek” wypożyczają najczęściej: biografie/autobiografie/ pamiętniki, książki przygodowe, historyczne, romanse. W skali miesiąca zdarza się, że nie wypożyczą żadnej książki (41,9%). Podobnie jak „Pasjonaci bibliotek” i „Zwolennicy usług bibliotecznych”, ale w znacznie mniejszym odsetku (56,3%) stwierdzają, że wypożyczają książki, bo biblioteka udostępnia je bezpłatnie, a ich nie stać na kupowanie dużej ilości książek. W tej grupie najmniej osób, w stosunku do poprzednich segmentów (83,3%) wypożycza książki, bo lubi czytać, a biblioteka pozwala im rozwijać tę pasję. Zaledwie 16,7% osób z tego segmentu (znacznie mniej niż w pozostałych segmentach, co można tłumaczyć częstotliwością korzystania) wypożycza książki, choć nie lubi czytać, ale potrzebuje książek do szkoły/pracy, a co druga osoba przynależąca do tego segmentu wypożycza książki, bo lubi czytać, ale dodatkowo korzysta z nich do szkoły/pracy.

Zwolennicy usług bibliotecznych często korzystają z usług bibliotek (19,2% ogółu badanych), to zwykle kobiety (73,9%), w wieku 36-50 lat (36,6%), legitymujące się wykształceniem wyższym (46,7%), z gospodarstw domowych 2-osobowych (25%), o dochodzie na 1 osobę w rodzinie w przedziale 500-999 zł (31,4%), osoby zamieszkałe w miejscowościach poniżej 50 tys. mieszkańców (52,8%). Osoby z tego segmentu, podobnie jak „Pasjonaci bibliotek”, także oceniają, że częstotliwość czytania przez nich książek jest porównywalna do poprzednich lat, przy czym jest to niższy odsetek (45,2%). „Zwolennicy usług bibliotecznych” bardzo często: wypożyczają książki (86%), uczestniczą w przedsięwzięciach organizowanych przez bibliotekę – szkolenia, warsztaty, wieczory autorskie itd. (25%), korzystają z komputera/Internetu w bibliotece/czytelni (17%), korzystają z książek/czasopism w czytelni (11%), wypożyczają czasopisma (13%), wypożyczają audiobooki (8%), wypożyczają zasoby z czytelni internetowej (11%), wypożyczają czytniki e-booków (6%). Osoby z tego segmentu wypożyczają najczęściej: biografie/autobiografie/pamiętniki (42,7%), kryminały (41,6%) książki historyczne (36%), romanse (31,5%). W skali miesiąca wypożyczają od 4 do 7 książek (41,3%).

Wyniki Badań:

- **kobieta, w wieku 36-50 lat, legitymująca się wykształceniem wyższym, reprezentująca gospodarstwa dwuosobowe, które osiągają dochód na 1 osobę powyżej 1500 zł, mieszkająca w miejscowości poniżej 50 tys. mieszkańców, z województwa wielkopolskiego.**
- **Kobieta studentka – kobieta w wieku 18-24, wykształcenie średnie w trakcie studiów.**

Wnioski:

Kim jest współczesny czytelnik?

- Na pewno nie jest biernym odbiorcą informacji
- Jest samodzielny
- Korzysta z osiągnięć techniki
- Ocenia
- Zgłasza potrzeby
- Zgłasza uwagi

Dziękuję

dr Justyna Stępień

Instytut Solidarności i Męstwa im. Witolda Pileckiego

**Instytut
Pileckiego**

